

wijzers in onderwijs

Klokkenluidersregeling
2022

Regeling melden (dreiging) misstand of inbreuk op het Unierecht (Klokkenluidersregeling PO)

Conform modelregeling PO Raad

Preamble

De regeling, betreffende het omgaan van een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht binnen Wijzers in onderwijs, biedt een beschrijving van de procedure die gevolgd moet worden wanneer een (op redelijke gronden gebaseerd) vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht bestaat.

Sinds 2019 is er een nieuwe Europese richtlijn die klokkenluiders beter moet beschermen. Deze geldt voor het onderwijs per 17 december 2021. De aanleiding voor deze richtlijn was dat niet elke Europese lidstaat regelgeving had om klokkenluiders te beschermen. De strengere eisen aan de interne meldprocedure betekent dat deze ook open moet staan voor het melden van informatie over inbreuken op het recht van de Europese Unie.

De richtlijn is nog niet overgenomen in het Nederlands recht (Wet bescherming klokkenluiders), maar heeft wel directe werking voor werkgevers in het publieke domein. Ook onderwijsinstellingen vallen daaronder. Een belangrijk gevolg is dat klokkenluiders niet meer verplicht zijn om kwesties eerst intern (bij de werkgever) te melden, maar er ook voor kunnen kiezen die extern te melden (bij een autoriteit) of zelfs direct een kwestie openbaar te maken.

De regeling biedt duidelijkheid over zorgvuldigheidseisen en biedt de melder bescherming tegen benadeling. De regeling brengt hiermee tot uitdrukking dat het (intern) melden van een misstand of inbreuk gezien wordt als een bijdrage aan het verbeteren van het functioneren van de organisatie en dat de melding serieus zal worden onderzocht.

De onderhavige regeling is niet bedoeld voor persoonlijke klachten van melders en moet onderscheiden worden van de 'Klachtenregeling', de geschillenregeling medezeggenschap, 'Integriteitscode' en de 'Regeling ter voorkoming van seksuele intimidatie, agressie, geweld (waaronder pesten) en 'discriminatie'.

Artikel 1: Begripsbepalingen en Algemene Bepalingen

1.A. Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- a. **Adviseur:** een persoon die uit hoofde van zijn functie een geheimhoudingsplicht heeft en die door een melder in vertrouwen wordt geraadpleegd over een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht;
- b. **Bevoegd gezag:** het College van Bestuur van Wijzers in onderwijs;
- c. **Externe derde:** iedere organisatie of vertegenwoordiger van een organisatie die naar het redelijk oordeel van de melder in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand of inbreuk op het Unierecht te kunnen oplossen of doen oplossen, zoals bedoeld in artikel 9 lid 3;
- d. **Externe instantie:** de instantie die naar het redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt om de externe melding van het vermoeden van een misstand bij te doen;
- e. **Huis:** het Huis voor Klokkenluiders bedoeld in artikel 3 van de Wet bescherming klokkenluiders, dat openstaat voor werknemers en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor een organisatie;
- f. **Inbreuk op het Unierecht:** handeling of nalatigheid die:
 - a) onrechtmatig is en betrekking heeft op Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen; of
 - b) het doel of de toepassing ondermijnt van de regels in de Uniehandelingen en beleidsterreinen die binnen het in artikel 2 van de richtlijn bedoelde materiële toepassingsgebied vallen.
- g. **Informatie over een inbreuk:** informatie, waaronder redelijke vermoedens, over feitelijk of mogelijke inbreuken op het Unierecht, die hebben plaatsgevonden of zeer waarschijnlijk zullen plaatsvinden binnen de organisatie waar de melder werkt of heeft gewerkt of binnen een andere organisatie waarmee de melder uit hoofde van zijn werk in contact is geweest, alsmede over pogingen tot het verhullen van dergelijke inbreuken;
- h. **Melder:** de werknemer en personen die in een werkgerelateerde context activiteiten verrichten voor een organisatie;
- i. **Melding:** het melden door melder van een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het recht van de Europese Unie (het Unierecht);
- j. **Richtlijn:** Richtlijn (EU) 2019/1937 van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2019 (PbEU 2019, L 305);
- k. **Toezichthouder:** de Raad van Toezicht van Wijzers in onderwijs.
- l. **Vertrouwenspersoon integriteit:** degene die is aangewezen om als zodanig voor de organisatie van het bevoegd gezag te fungeren en die speciaal belast is met de afhandelingen van meldingen van de melder;
- m. **Vermoeden van een misstand:** het vermoeden van de melder, dat binnen de organisatie waarin hij werkt of heeft gewerkt of bij een andere organisatie indien hij door zijn werkzaamheden met die organisatie in aanraking is gekomen, sprake is van een misstand voor zover:
 1. het vermoeden gebaseerd is op redelijke gronden, die voortvloeien uit de kennis die de melder in de organisatie heeft opgedaan of voortvloeien uit de kennis die de melder heeft gekregen door zijn werkzaamheden bij een andere organisatie, en
 2. het maatschappelijk belang in het geding is bij de (dreigende) schending van een wettelijk voorschrift, een (dreigend) gevaar voor de volksgezondheid, een (dreigend) gevaar voor de veiligheid van personen, een (dreigend) gevaar voor de aantasting van het milieu, een (dreigend) gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten; een (dreigende) schending van

- binnen de onderwijsinstelling geldende gedragsregels, het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over deze feiten;
- n. **Commissie Integriteitsvraagstukken**): de persoon of de personen aan wie het onderzoek is opgedragen;
 - o. **Werknemer**: degene die krachtens arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht of publiekrechtelijke aanstelling arbeid verricht of heeft verricht dan wel degene die anders van uit dienstbetrekking arbeid verricht of heeft verricht.

1.B. Algemene bepalingen

- A. Deze regeling is van toepassing op alle melders en heeft als doel hen en mensen die een melder bijstaan (zoals een vertrouwenspersoon of vakbondsvertegenwoordiger) en de betrokken derden (bijvoorbeeld een collega of familielid die verbonden is met een melder) zonder gevaar voor hun (rechts)positie de mogelijkheid te bieden te melden over een vermoeden van een misstand binnen de organisatie of het melden van informatie over inbreuken op het Unierecht.
- B. Deze regeling bevat een stroomschema (bijlage 1).
- C. Deze regeling is niet bedoeld voor: klachten van persoonlijke aard van een melder, ook niet voor kritiek op gemaakte beleidskeuzes of voor gewetensbezwaren.
- D. De melder die een melding maakt van een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht dient niet uit persoonlijk gewin te handelen.
- E. De melder die een melding maakt van een misstand of inbreuk op het Unierecht waar hijzelf bewust aan heeft deelgenomen, is niet gevrijwaard van sancties.

Artikel 2: Informatie, advies en ondersteuning

- 1. De melder kan een adviseur in vertrouwen raadplegen over een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.
- 2. In overeenstemming met lid 1 kan de melder de vertrouwenspersoon integriteit verzoeken om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.
- 3. In overeenstemming met lid 1 kan de melder een beroep doen op de adviestaak van het Huis, bijvoorbeeld een verzoek om informatie, advies en ondersteuning inzake het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht.

Artikel 3: Interne melding

- 1. Een melder kan een vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht intern melden bij:
 - a. bij het bevoegd gezag of;
 - b. indien het vermoeden van een misstand het bevoegd gezag regardeert, bij de toezichthouder;
 - c. bij een vertrouwenspersoon integriteit.Melding aan de vertrouwenspersoon integriteit kan ook plaatsvinden naast melding aan het bevoegd gezag of de toezichthouder.
- 2. Indien de melder het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht alleen bij de vertrouwenspersoon integriteit heeft gemeld, brengt deze – met uitdrukkelijke toestemming van de melder – het bevoegd gezag of de toezichthouder op de hoogte met vermelding van de datum waarop de melding ontvangen is, zij het op een met melder overeengekomen wijze en tijdstip. De identiteit van de melder moet geheim blijven, en kan alleen vrijgegeven worden mits uitdrukkelijke toestemming van de melder.

3. De melder die het vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht meldt en degene(n) aan wie het vermoeden van de misstand of een inbreuk op het Unierecht is gemeld, behandelen de melding vertrouwelijk. Zonder toestemming van het bevoegd gezag of de toezichthouder wordt geen informatie verschaft aan derden binnen of buiten de organisatie. Bij het verschaffen van informatie zal de identiteit van de melder niet worden genoemd en zal de informatie zo worden verstrekt dat de anonimiteit van de melder gewaarborgd blijft.
4. Het bevoegd gezag of de toezichthouder bevestigt de ontvangst van de melding aan de vertrouwenspersoon integriteit en of de melder uiterlijk binnen zeven kalenderdagen.

Artikel 4: Vastleggen interne melding

Het bevoegd gezag of de toezichthouder legt de schriftelijke dan wel mondelinge melding, met de datum waarop deze is ontvangen is, onmiddellijk schriftelijk vast in een daarvoor ingericht register¹ en laat die vastlegging voor akkoord tekenen door de melder (dan wel door de vertrouwenspersoon integriteit), die daarvan een gewaarmerkt afschrift ontvangt.

Artikel 5: Vertrouwelijkheid melding en identiteit van de melder

1. Het bevoegd gezag en/of de vertrouwenspersoon draagt/dragen er zorg voor dat de informatie over de melding zodanig wordt bewaard dat deze fysiek en digitaal alleen toegankelijk is voor degenen die bij de behandeling van de melding betrokken zijn.
2. Niemand, die bij de behandeling van een melding betrokken is, maakt de identiteit van de melder bekend zonder uitdrukkelijke schriftelijke instemming van de melder en gaat met de informatie over de melding vertrouwelijk om.
3. Indien het vermoeden van een misstand is gemeld via de vertrouwenspersoon en de melder geen toestemming heeft gegeven zijn identiteit bekend te maken, wordt alle correspondentie over de melding verstuurd aan de vertrouwenspersoon en stuurt de vertrouwenspersoon dit onverwijld door aan de melder.

Artikel 6: Onderzoek en onderzoekers

6.A. Onderzoek

1. Het bevoegd gezag stelt, zo spoedig als redelijkerwijs mogelijk is, een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand of een inbreuk op het Unierecht, tenzij:
 - a. de melding niet is gebaseerd op redelijke gronden, of
 - b. op voorhand duidelijk is dat de melding geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht als bedoeld in deze regeling.
2. Indien het bevoegd gezag besluit geen onderzoek in te stellen, wordt de melder hierover binnen twee weken na ontvangst van de interne melding, schriftelijk ingelicht. Dit besluit wordt met redenen omkleed.

¹ Het bevoegd gezag/de werkgever moet de melding over misstanden of inbreuken op een goede manier registreren. De gegevens over een melding mogen niet langer worden opgeslagen dan nodig is om aan wet- en regelgeving te voldoen. Als een melding wordt gedaan via de telefoon of een ander spraakberichtsysteem, moet deze melding geregistreerd worden door:

- het gesprek op te nemen en als zodanig op te slaan;
- door een nauwkeurige schriftelijke weergave (transcriptie) van het gesprek op te slaan.

Wil het bevoegd gezag/de werkgever het gesprek opnemen, dan moet de melder van tevoren toestemming geven. Wordt er een schriftelijke weergave opgeslagen, dan moet de melder de kans krijgen om de schriftelijke weergave te controleren, eventueel te corrigeren en goed te keuren.

3. Het bevoegd gezag draagt het onderzoek op aan één of meerdere onafhankelijke of onpartijdige onderzoekers (= Commissie Integriteitsvraagstukken; artikel 6.B.). De melder wordt schriftelijk geïnformeerd dat een onderzoek is ingesteld en wie zitting nemen in de commissie. De melder wordt in de gelegenheid gesteld te worden gehoord. De commissie kan ook anderen horen. Het horen wordt schriftelijk vastgelegd en wordt ter ondertekening voorgelegd aan iedere gehoorde.
4. Het bevoegd gezag informeert de gehoorde(n) op wie de melding betrekking heeft, tenzij het onderzoeksbelang daardoor zou kunnen worden geschaad.
5. De commissie kan binnen de organisatie van het bevoegd gezag alle documenten opvragen en inzien die hij voor het uitvoeren van het onderzoek redelijkerwijs noodzakelijk acht. Werknemers mogen alle documenten binnen de organisatie aan de onderzoeker verstrekken.
6. De commissie stelt een concept-onderzoeksverslag op en stelt de melder in de gelegenheid daar opmerkingen bij te maken. De melder is tot geheimhouding van het concept-onderzoeksverslag verplicht.
7. De commissie stelt vervolgens het definitief onderzoeksverslag op en verstrekt deze aan het bevoegd gezag. De melder ontvangt hiervan een afschrift.

Artikel 6.B. Onderzoekers (= Commissie Integriteitsvraagstukken)

1. De commissie bestaat uit een voorzitter en twee leden. Een lid wordt benoemd op voordracht van het bevoegd gezag, het andere lid wordt benoemd op voordracht van de (G)MR. Gezamenlijk kiezen de leden een onafhankelijke voorzitter.
2. De regels voor benoeming, schorsing en ontslag van de voorzitter en de leden zijn in het huishoudelijk reglement voor de Commissie Integriteitsvraagstukken vastgelegd.
3. De voorzitter en de leden worden benoemd voor een periode van vier jaar en zijn herbenoembaar voor maximaal één periode.
4. De voorzitter en de leden mogen in ieder geval:
 - a. geen deel uitmaken van het bevoegd gezag;
 - b. geen toezichthouder zijn bij het bevoegd gezag;
 - c. niet werkzaam zijn voor of bij het bevoegd gezag;
 - d. geen wettelijk vertegenwoordiger van een leerling zijn bij het bevoegd gezag.
5. Zowel de voorzitter als de leden van de commissie zijn, indien zij bij de uitvoering van hun werkzaamheden de beschikking krijgen over gegevens waarvan zij het vertrouwelijke karakter kennen of redelijkerwijs moeten vermoeden, verplicht tot geheimhouding van die gegevens, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift (een van) hen tot mededeling verplicht.

Artikel 7: Standpunt

1. Indien het bevoegd gezag de melding ontvankelijk heeft verklaard, informeert het bevoegd gezag de melder binnen een periode van zes weken na de melding schriftelijk over het inhoudelijke standpunt met betrekking tot het gemeld vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht. Daarbij wordt tevens aangegeven tot welke stappen de melding heeft geleid dan wel zal leiden.
2. Indien duidelijk wordt dat het standpunt niet binnen de in lid 1 gestelde termijn van zes weken kan worden gegeven, informeert het bevoegd gezag de melder daar schriftelijk over. Daarbij wordt gemotiveerd aangegeven binnen welke termijn de melder een standpunt tegemoet kan zien. Binnen een termijn van maximaal drie maanden na verzending van de ontvangstbevestiging, moet het bevoegd gezag de melder informatie verstrekken over de beoordeling en hoe de melding is of wordt opgevolgd (als dit aan de orde is).

Artikel 8: Hoor en wederhoor met betrekking tot het onderzoeksverslag en standpunt

1. Het bevoegd gezag stelt de melder in de gelegenheid op het onderzoeksverslag en het standpunt te reageren.
2. Indien de melder gemotiveerd aangeeft dat het vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht niet adequaat is onderzocht of dat het verslag of het standpunt fouten bevat, reageert het bevoegd gezag hier inhoudelijk op. Zo nodig wordt een aanvullend onderzoek ingesteld.
3. Op dit aanvullende onderzoek zijn de artikelen 6, 7 en 8 van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9: Externe melding

1. Indien de melder geen interne melding wil doen bij het bevoegd gezag of toezichthouder, heeft de melder altijd de mogelijkheid rechtstreeks een externe melding te doen.
2. De melder kan ook na een interne melding een externe melding doen indien:
 - a. de melder het niet eens is met het besluit van het bevoegd gezag als bedoeld in artikel 7 lid 1 en van het oordeel is dat het vermoeden of een inbreuk op het Unierecht ten onrechte terzijde is gelegd;
 - b. de melder geen standpunt heeft ontvangen binnen de termijn als bedoeld in artikel 7 lid 1.
3. Indien naar het redelijk oordeel van de melder het maatschappelijk belang zwaarder weegt dan het belang van de instelling bij geheimhouding, kan de melder de externe melding ook doen bij een externe derde die naar zijn redelijk oordeel in staat mag worden geacht direct of indirect de vermoede misstand of inbreuk te kunnen opheffen of doen opheffen.
4. De melder kan de externe melding doen bij een externe instantie die daarvoor naar redelijk oordeel van de melder het meest in aanmerking komt. Onder externe instantie wordt in ieder geval verstaan:
 - a. een instantie die belast is met de opsporing van strafbare feiten;
 - b. een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens enig wettelijk voorschrift (Inspectie SZW, Onderwijsinspectie); en
 - c. een andere daartoe bevoegde instantie waar het vermoeden van een misstand kan worden gemeld, waaronder de afdeling onderzoek van het Huis voor Klokkenluiders.
5. Zowel in het geval van melding bij een externe instantie als melding bij een externe derde dient de melder zorgvuldig te handelen en een afweging te maken tussen het maatschappelijk belang en de belangen van de instelling, waarbij schade voor de instelling zoveel als mogelijk wordt voorkomen (voor zover die schade niet noodzakelijkerwijs voortvloeit uit het optreden tegen de misstand).

Artikel 10: Rechtsbescherming melder en andere betrokkenen

1. De melder van een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht die te goeder trouw en naar behoren intern danwel extern een melding heeft gedaan, wordt in zijn rechtspositie beschermd of op enige andere manier in zijn positie benadeeld. Hieronder wordt verstaan dat de melder door of vanwege de melding van een vermoeden van een misstand of het inbreuk op het Unierecht op geen enkele wijze wordt benadeeld.²
2. Van benadeling is sprake als de melder in verband met het doen van een melding slechter wordt behandeld dan hij zou zijn behandeld als hij geen melding had gedaan.

² Onder benadeling wordt in ieder geval verstaan het nemen van een benadelende maatregel zoals onder andere ontslag, het treffen van een disciplinaire maatregel, het afwijzen van verlof, het overplaatsen.

3. Van benadeling is ook sprake indien een redelijke grond aanwezig is om de melder aan te spreken op zijn functioneren of een benadelende maatregel te treffen, maar deze niet in redelijke verhouding staat tot die grond.
4. Indien het bevoegd gezag de melder binnen afzienbare tijd na het doen van de melding een benadelende maatregel oplegt, motiveert het bevoegd gezag waarom hij deze maatregel nodig acht én dat deze geen verband houdt met de melding.
5. Wanneer de melder van mening is dat sprake is van benadeling, kan de melder de afdeling onderzoek van het Huis verzoeken om een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop het bevoegd gezag zich tegenover hem heeft gedragen naar aanleiding van de melding van een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht.
6. Het bevoegd gezag zal de adviseur, de vertrouwenspersoon, de commissie en mogelijk ook andere betrokkenen, die in dienst zijn bij het bevoegd gezag, niet benadelen wegens het uitoefenen van de in deze regeling omschreven taken. De leden 1 tot en met 5 van dit artikel zijn van overeenkomstige toepassing.
7. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de leidinggevende(n) en collega's van de melder zich onthouden van iedere vorm van benadeling wegens het melden van een vermoeden van een misstand, die het functioneren van de melder belemmert.³ Hij spreekt werknemers die zich aan benadeling van de melder schuldig maken daarop aan en kan hun een disciplinaire maatregel opleggen.
8. Indien van toepassing staat voor de melder een beroepsmogelijkheid open bij [de landelijke commissie van beroep voor het funderend onderwijs](#).

Artikel 11. Slotbepalingen

1. Het bevoegd gezag heeft op 4 januari 2019 de regeling vastgesteld.
2. De (gemeenschappelijke) medezeggenschap heeft op 7 februari 2019 schriftelijk ingestemd met deze regeling.⁴
3. De raad van toezicht heeft deze regeling goedgekeurd in de vergadering op 6 februari 2019
4. Deze regeling treedt in werking op 16 mei 2019.
5. De regeling is gewijzigd op 4 maart 2021 en op 14 juli 2022.
6. In gevallen waarin de regeling niet voorziet, beslist het bevoegd gezag.
7. Het bevoegd gezag zorgt ervoor dat de regeling op een vertrouwelijke manier kan worden geraadpleegd en publiceert de regeling op de website van de schoolorganisatie.⁵
8. Het bevoegd gezag stelt alle belanghebbenden op de hoogte van de wijze waarop invulling is gegeven aan het bepaalde in lid 5 van dit artikel.
9. De in 2021 doorgevoerde wijzigingen in deze regeling zien met name op het aanbrenge van een nadere duiding van de term vertrouwenspersoon integriteit. In dat kader is bijlage 2 aan de regeling toegevoegd. In deze bijlage staan ook de actuele contactgegevens van de te benaderen vertrouwenspersonen integriteit opgenomen. Aan artikel 6 is verder een geheimhoudingsbeding voor de Commissie toegevoegd. En in bijlage 3 zijn de actuele gegevens van de leden en voorzitter van de Commissie terug te vinden.
10. In juli 2022 zijn wijzigingen doorgevoerd als gevolg van een nieuwe Europese richtlijn die klokkenluiders beter moet beschermen. Deze richtlijn geldt voor het onderwijs per 17 december 2021. De richtlijn heeft directe werking voor werkgevers in het onderwijs.
11. Verder is er een expliciete verwijzing opgenomen naar het huishoudelijk reglement van de Commissie en aan de preambule is toegevoegd dat de onderhavige klokkenluidersregeling is

³ Hieronder wordt onder meer verstaan: pesten, negeren, uitsluiten, het maken van verwijten, het intimideren van de melder, het opleggen van een spreek- of contactverbod aan melder of collega's van de melder.

⁴ De (G)MR heeft een instemmingsbevoegdheid op de klokkenluidersregeling op grond van artikel 10 onder e Wet medezeggenschap op scholen.

⁵ Het is wettelijk verplicht de klokkenluidersregeling schriftelijk of elektronisch te verstrekken aan werknemers via intranet of via de website, en aan (ex) werknemers via de website openbaar te maken.

afgesteld binnen de PO-Tafel Midden Limburg. Alle besturen die van deze PO-Tafel onderdeel uitmaken, hanteren voor hun scholen deze regeling inzake het omgaan met een vermoeden van een misstand of inbreuk op het Unierecht

Bijlage 1: Stroomschema

Bijlage 2: Vertrouwenspersoon integriteit

Stichting Wijzers in onderwijs heeft een vertrouwenspersoon integriteit aangesteld, zoals bedoeld in deze regeling en in die hoedanigheid door betrokkene kan worden benaderd.

De vertrouwenspersoon integriteit is dhr. S. van der Bend.

Hij is bereikbaar via email: info@savitas.nl

Bijlage 3: Samenstelling Commissie Integriteitsvraagstukken

Mevr. mr. drs. R. (Rentate) Schuttelaar, voorzitter

Dhr. R. (Roger) Zeekaf, lid

Dhr. drs. W. (Wim) Oehlen, lid